

Lezen: Marcus 14:26-52
Bijzonderheid: Goede vrijdag 2017

Gemeente van Jezus,

We zullen vandaag zien hoe iedereen Jezus in de steek laat. Daarom is het thema:

Slide **Helemaal alleen!!**

En toch begonnen de laatste uren van Jezus zo vrolijk. Er is wijn gedronken en goed gegeten. En natuurlijk is elke Pesachmaaltijd geladen. Zoals 4 mei samenhangt met 5 mei. En Jezus heeft ook nog eens een indringende boodschap meegegeven. Maar ze eindigen de maaltijd met een lofzang. De bevrijdingsboodschap blijft zo hangen. We zijn bevrijd uit Egypte! We leven niet meer in slavernij.

Ze zijn geëindigd met Psalm 118, zoals ieder jaar. God die de overwinning geeft. De HEER die omziet naar armen en onderdrukten. En Jezus heeft het mee gezongen. In de wetenschap dat hij de komende dag die redding wereldwijd zal maken. De volkomen overwinning. Hij weet wat er gaat gebeuren. Maar de leerlingen hebben dat nog niet door. Er wordt veel gedronken tijdens zo'n Pesachmaaltijd. Dus ze leven in een roes.

En die uitgelaten stemming zal er ook zijn in de straten van Jeruzalem. De sfeer moet uitgelaten zijn geweest in de stad. Veel pelgrims. Een drukte van belang. Op naar de bevrijdingsfestivals, zoiets.

Jezus zoekt de rust van de Olijfberg. Even buiten de poorten van de stad. Samen met zijn leerlingen. Hij wil bidden. En dan komt de eerste ontvullende ervaring voor de leerlingen.

Slide Waarschuwing

Jezus waarschuwt. Het is een spannende spanning die zich voordoet. Want hoe zit dat nou precies? Hij voorspelt dat ze hem allemaal zullen verlaten. En dan vervolgens zegt hij: maar dat moet zo gebeuren. Hij haalt daarvoor zelfs het Oude Testament aan. Het wordt bijna geschetst als een onontkoombaar lot. Tegelijk maken de leerlingen zelf ook de keuze.

Dat heb je soms in je eigen leven ook hè. Die vraag. Hoe werkt dat nou? Ben je zelf verantwoordelijk? Of is heel veel in je leven bepaald? En heb je eigenlijk geen keus? Daar kom je niet uit. En eigenlijk moet je dat gewoon zo laten staan. Niet te veel je afvragen, maar gewoon je keuzes maken. En God zal daar zijn weg wel mee gaan.

Zo gaan de leerlingen er ook mee om. En Petrus is er van overtuigd dat hij Jezus zeker niet zal laten vallen. En alle anderen die vallen hem bij. Dat gaat ze zeker niet overkomen. Maar Jezus waarschuwt. Petrus met name. Jij zult me verloochenen.

Is het een gevaar dat ook mij bedreigt? En jou? Ik voel me vaak zo verbonden met Petrus. Een toffe gast die graag opkomt voor zijn Heiland en vriend. Maar wat val je jezelf soms dan tegen. Het laat me weer zien dat Jezus mij moet vasthouden en niet andersom. Ik heb soms wel een grote mond, maar

uiteindelijk maak ik het niet waar en ben ik geen supergelovige. En door die grote mond zet ik Jezus ook nog eens naar de achtergrond. Want door het protest van Petrus en de leerlingen dreigt het belangrijkste dat Jezus zegt zomaar naar uit de aandacht te verdwijnen. Hij doet namelijk ook een prachtige belofte.

Slide Belofte

In vers 28 is de kern te vinden van het eerste stukje. Jezus zal uit de dood worden opgewekt en zijn leerlingen voorgaan naar Galilea. De schapen worden verstrooid. De herder zal worden gedood. Maar dat zal niet het einde zijn, maar een nieuw begin.

Daar zie je meteen al iets van de kracht van het sterven en opstaan van Jezus. Hij verwijt zijn leerlingen niet dat ze hem laten vallen straks. Nee, er is vergeving. Er is vernieuwing. Hij zal ze opnieuw uitnodigen en uitdagen. Hij zal ze daarna zelfs de wereld in sturen.

Er zit zoveel in dit ene zinnetje. Het is ook als een codewoord straks na de opstanding. Maria moet juist dit tegen de leerlingen zeggen (16:7). Daardoor kunnen ze het weten dat het echt is! Jezus is echt opgestaan. Hoe kon hij anders deze ene zin gebruiken!?

En er zit ongelooflijk veel troost in. Jezus stelt ze gerust. Het komt goed. Zeker, straks zullen de leerlingen teleurgesteld raken. In Jezus, misschien. Omdat hij zich zo zonder verzetten overgeeft. Maar ook in zichzelf. Als je ziet hoe Petrus huilt. En hij zal niet de enige zijn geweest. Ze vallen zichzelf zo tegen.

Wat is het dan zonde dat ze deze ene zin blijkbaar toen niet meteen hebben opgepikt. Deze belofte, dat Jezus zal opstaan, zijn leerlingen verzamelen en hen weer voorgaan. Door de discussie. En doordat ze zo vol zijn van zichzelf en hun eigen denkbeelden. Daardoor raakt deze belofte van Jezus bedolven onder hun eigen tegenwerpingen.

En weer denk ik aan mezelf. Hoe ga ik om met de beloften van Jezus. Hoor ik werkelijk wat hij allemaal aan mij wil geven? Of laat ik me vaak misleiden door mijn eigen verwachtingen? En blokkeer ik hem door mijn veel te grote ego?

Slide Eenzaamheid (1)

En dan komt Jezus alleen te staan. Zo alleen. Hier zie je hoe mens hij is. Zo echt, zo naast jou en mij. Hij wordt zo angstig. Hier ontmoet je Jezus in het donker. Ook in jouw donker. Want hij moet wel alleen. Maar daardoor weet er in ieder geval één wat jij meemaakt. Ik vind het een erg aangrijpend stukje evangelie. En tegelijk daarom misschien wel zo troostvol.

Het doet me zeer. Ik stel me voor dat ik één van die leerlingen ben. En mijn vriend, die in doodsangst is, vraagt me om met hem te waken en bidden. En ik breng het niet op. Zeker niet als het wat langer duurt. Als iemand die me lief is langer dan een paar weken voorbede nodig heeft. Meebidden nodig heeft. Ik ben als de leerlingen. Snel vermoeid. Vaak afgeleid.

Er staat hier in het Grieks dat Jezus totaal buiten zichzelf raakt. Hij raakt zo'n beetje de controle kwijt. Zo bang is hij. Hij valt op de grond en smeekt luidkeels. Dodelijk bedroefd. Hij weet, hij voelt wat er komen gaat. En kan het eigenlijk niet aan. Ziet er huizenhoog tegenop.

En hij zoekt steun bij zijn leerlingen. Vooral bij Petrus, Johannes en Jakobus. Die overal bij geweest zijn. *Vrienden, ik heb jullie nodig.* En ze zien ook dat hij zo bang is. Ze proeven het. Ze horen het. En toch lukt het ze niet. Om met hem te waken.

Wat moet het hem tegenvallen. Vooral van Petrus. Die zojuist nog grote woorden gesproken heeft. Je proeft ook de teleurstelling in de woorden van onze Heiland. Geen Petrus. Maar Simon. Niet een rots waar je op kunt bouwen. Simon moet het zelf ook gevoeld hebben. Hier begint zijn verloochening al. Hij kan niet eens een uurtje met zijn vriend waken.

Waken met Jezus vraagt blijkbaar veel meer dan jij en ik kunnen opbrengen. Het wordt Jezus op deze manier wel duidelijk dat hij het helemaal alleen moet doen. Van mensen, zelfs van vrienden, hoeft hij geen heil te verwachten. Hij kan op niemand leunen. Wat hij gaat meemaken is te zwaar, zelfs voor de mensen die dicht bij hem staan. We kunnen het niet aanzien. Straks wordt het donker. (...)

Deze episode maakt mij van twee dingen bewust. Allereerst dat Jezus het echt zelf moet doen. Helemaal alleen. Niemand kan daar bij komen. Het tweede is de oproep van Jezus. Blijf waken en bid dat je niet in beproeving zult komen. De geest is wel gewillig. Petrus wilde niets anders dan Jezus bijstaan. Hij zou Jezus nooit alleen laten. En ook trekt hij als enige straks zijn zwaard. Om Jezus te verdedigen. Dat is allemaal prima. Maar je moet jezelf daarin niet voorbij lopen. Zomaar gaat het erom spannen in je leven. Geloven en gelovig leven. Het spreekt niet vanzelf. Jezus roept je op te waken en te bidden. Die oproep wordt later in de Bijbel herhaald. Want zomaar wordt je bij Jezus weggehaald. En van mezelf ben ik zwak. Enorm zwak. Ik heb Jezus nodig. Juist nu hij dit gaat doen. Hij alleen. Ik niet.

Slide Verraad

En dan is daar Judas weer. Je ziet hier de tactiek van de leiders. Jezus is even voor zijn rust buiten de stad gegaan. En juist daar willen ze hem pakken. Niet op het tempelplein, waar Jezus zo vaak was. Niet in de stad, waar het nu een drukte van belang is. Maar hier. In de stilte van de boomgaard.

Judas loopt op Jezus af. En kus. Teken van vriendschap. Het is een teken van verraad. Lager kun je niet zakken. Een omhelzing. Het blijkt een vijandige houdgreep te zijn. Judas heeft aangegeven dat Jezus onder strenge bewaking moet worden weggevoerd. Zo slecht kende hij dus zijn Rabbi. Hij moet toch geweten hebben dat Jezus vol van vrede en liefde is. In de Bergrede heeft hij het toch gezegd, dat je zelfs voor je vijanden moet bidden en je andere wang moet toekeren!? Waar is Judas bang voor? Of wil hij toch wel de indruk wekken dat het om een misdadiger gaat. Is het omdat hij zelf zo in een goed blaadje komt? Of om zijn geweten te sussen? We zullen het nooit weten. Feit is dat hij Jezus opnieuw verkeerd inschat. Hij is zo dicht bij Jezus geweest altijd. Hij heeft er geen bal van begrepen.

Slide Eenzaamheid (2)

En dan komt uit wat Jezus al voorspelde. Niet de arrestatie zelf maakte dat ze op de vlucht sloegen. Nee, ze wilden wel terugvechten. Zoals altijd met Petrus voorop. Maar als Jezus zich overgeeft. Dát kunnen ze niet meemaken. Zoals ze ook al niet konden meemaken dat hij zich in zijn gebed overgaf aan de wil van God. Jezus gaat gewillig mee. Geweldloos en bewust geeft hij zich over aan wat komen gaat.

Het is zo diep wat hier gebeurt. Hier gaat hij, helemaal alleen. Hij moet het doen, voor de leerlingen. Voor jou, voor mij. De pijn die door de zonde de wereld in gekomen is. Het verdriet en de angst. Hij moet daar helemaal alleen door heen. In totale eenzaamheid. Straks ook nog verlaten door God. Nu al door mensen. Zijn vrienden en volgelingen. Ze willen dit niet meemaken. Ze kunnen het ook niet. Hier gaat iets gebeuren dat boven het menselijke uit stijgt.

En dan ineens is daar die jonge man. Een uniek stukje in Marcus. Hij beschrijft niet wie het is. De speculaties zijn er in allerlei commentaren. Maar er staat niets over hem. Alleen dat er een jongeman was die Jezus volgde. Die als laatste bij hem probeert te blijven. Maar als ze hem bij zijn kleed grijpen. Dan rukt hij zich los. En gaat naakt op de vlucht.

Het is een beeld dat blijft hangen. Marcus maakt hier het algemene verhaal – dat iedereen er van door gaat – concreet en daarmee komt het dichtbij. Ze willen wel met Jezus mee, misschien. Maar als het geweld en de angst te dichtbij komt. Dan kunnen wij de gevolgen van de zonden niet dragen.

Een jonge man die wegvlucht in zijn Adamskostuum. Het doet denken aan die ene keer. Heel erg aan het begin van de geschiedenis. Ook een man en een vrouw. Die zich schamen voor God. En wegvluchten voor hem in het struikgewas. Maar God riep ze terug. Mens, waar ben je? God die zoekt naar jou en mij. Als wij de zonden en de gevolgen er van niet onder ogen durven komen.

Deze jonge man vlucht weg. Maar daar eindigt het verhaal niet. Want heeft onze Heiland het niet zelf gezegd? Nadat ik uit de dood ben opgewekt, zal ik jullie voorgaan naar Galilea. Het verhaal eindigt dus niet met een vluchtende Adam. Een weglopende mens. Nee, het eindigt er mee dat de herder zijn schapen weer zal verzamelen. En voorgaan naar Galilea. Hij zal zijn leerlingen vanuit Golgota ook voorgaan in het Nieuwe leven. Niet naakt ben je voor God, want hij bekleedt je schaamte met een helder wit gewaad. Hij bedekt jouw zonden met zijn vergoten bloed. Hij maakt dat je niet meer hoeft te vluchten. Dat je in vrijheid mag leven. Want hij roept op Golgota 'VOLBRACHT'. En daarmee is het klaar. Schuld en schaamte zijn voorbij. Je nieuwe leven kan beginnen.

Amen